ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ“

București, Griviței 23

acordă ABONAȚILOR „UNIVERSULUI“ PREMII DIN OFICIU

în numerar și lozuri ele Loteriei Statului. **Cadouri** în obiecte. **Despăgubiri** moștenitirilor, **oricare ar fi vârsta abonatului. Trageri generale lunare și speciale de premii cari nu se scad din capitalul asigurat.** — Asigurări pe durată de plată **foarte scurtă** și chiar cu **primă unică** și cu plata în efecte la cursul **nominal.** — Asigurări cu plata **DUBLĂ** a capitalului asigurat. — Asigurare de zestre. — Asigurarea copiilor dela orice vârstă (chiar și dela naștere), cu un **premiu** din oficiu pentru studii, de 10.000 lei la 7 ani, alți 10.000 lei la 11 ani și 30.000 lei la 18 ani.

Se poate cere trecerea ratelor plătite dela o asigurare veche — chiar dacă nu e la curent — la o asigurare nouă — făcută în condițiunile sus arătate.

— CEREȚI INTREAGA SERIE DE PROSPECTE PENTRU ASIGURĂRILE SUS ARĂTATE —

Dela comisariatul general al refugiaților din nordul Transilvaniei

Biroul studenților

Societăți, întreprinderi și persoanele interesate, sunt înștiințate pe această cale, de a nu acorda nici un ajuttor material sau efectiv, persoanelor care s'ar prezenta în numele Studenților Ardeleni refugiați sau personal, deoarece pe lângă Comisariatul general al refugiaților din nordul Transilvaniei, funcționează un birou studențesc. Toate ajutoarele studenților ardeleni refugiați se distribue deci prin comitetul Refugiaților ardeleni.

Societățile, întreprinderile și persoanele cari ar, intenționa să acorde un sprijin material sau efectiv, sunt rugate a înștiința Comisariatul general al refugiaților din nordul Transilvaniei sau a trimite ajutoarele respective, prin poștă sau cecuri pe adesa Comisariatului, str. Brezoianu nr. 31, specificând: *Pentru Studenți.*

CĂRȚI NOUĂ

Dr. GHEORGHE NEDICI:

ISTORIA VÂNĂTOAREI ȘI A DREPTULUI DE VÂNĂTOARE

(Tipografia ziarului „Universul“, 1940, 753 pag.)

Istoria vânătoarei face parte integrantă din istoria culturei omenești. In timpurile apuse vânătoarea este singura ocupație și sursă de trai a omului; ea devine apoi baza agriculturei, industriei și a comerțului. Iar apoi servește unor scopuri înalte, reprezentative, sociale, politice, etc.

Prof. Nedici a rezolvat cu o înaltă competință marea problemă și ne-a prezentat evoluția vânătoarei dealungul veacurilor și la toate popoarele.

Cartea d-lui consilier Nedici este prima lucrare care tratează în mod științific și sistematic istoria vânătoarei din România, dar pe înțelesul tuturora. Problema era foarte greu de rezolvat pentru că sunt deosebiri fundamentale între vânatul, vânătoarea și dreptul de vânătoare din vechiul Regat, Ardeal, Bucovina și Basarabia; pe de altă parte autorul prezintă caracteristicile specifice, identice și comune ale vânătoarei din întreaga țară, în comparație cu cele din țările vecine.

D. profesor Nedici a rezolvat aceste probleme în mod strălucit. Materialul extraordinar de vast, pe care l-a adunat cu o sârguință unică și cu o înaltă competință, a fost aranjat și prezentat în modul cel mai clar.

Această carte care face cinste nu numai literaturii românești, ci chiar literaturii universale, și care va constitui temelia oricărui studiu din domeniul vânătoarei, trebue să fie citită de istorici, naturaliști, de artiști, dar mai ales de vânători și în fine de oricine care se interesează de desvoltarea culturii universale a omenirei.

Lucrarea este foarte interesantă și aduce la lumină multe lucrări necunoscute până în prezent.

De remarcat mai este ilustrarea prețioasă și bogată a cărții care a fost executată de editură, spre lauda ei.

Ing. OTTO WITTING
Inspector general silvic
Brașov

PLÂNGERI ȘI DOLEANȚE

PENTRU D. PRIMAR GENERAL ȘI S. T. B.

Cetățenii din suburbana Grivița-(Bucureștiii Noi Dămăroaia-Chitila-Străulești) roagă pe d. primar general să trimită pe teren o comisiune care să constate la fața locului mersul lucrărilor construcției podului ce se construește la linia C.F.R.-Constanța, între calea Griviței și București-Noi.

La acest pod se lucrează de 2 ani de zile și nu se mai termină, iar cetățenii și copii de școală se chinuiesc în cele câteva mașini autobuze, neputând niciodată ajunge la timp la serviciu și școală, din cauză că circulația este îndreptată pe o variantă, unde trecerea este întreruptă mai în tot timpul zilei din cauza multiplelor trenuri ce trec pe această arteră.

Pentru remedierea acestei stări de lucruri cetățenii din acest cartier, roagă respectuos pe d. primar general să dea dispoziții ca lucrarea să se execute, cu mai mulți oameni, spre a se termina mai repede și să se dea drumul circulației pe sub pod, cel puțin cu piciorul, deocamdată.

Deasemnea S. T. B. e rugată tă să accelereze prelungirea tramvaiului 15 pe sub pod, cel puțin să facă legătură cu tranvaiul 27, dacă nu e posibil să-l ducă până la Străulești.

IN ATENȚIA D-lui MINISTRU AL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

In anul 1938, așteptau să fie numiți în învățământ cinci serii de absolvenți: 1934, 1935, 1936, 1937 și 1938. Unele serii cum ar fi de exemplu seriile 1934 și 1935, așteptase cu răbdare 3—4 ani până în acel an, nădăjduind că în anul acela vor fi numiți căci așa prevedea legea — să se numească în ordinea vechimii seriilor. Armand Călinescu pe atunci ministru al educației naționale, procedând în afară de lege, printr'o așa zisă decizie inspirată numai de cei interesați, a dispus ca numirile în anul 1938 să se facă în rodinea clasificației, indiferent de seria de absolvire.

Astăzi tot din cauza acelei dispoziții nedrepte și neomenești se găsesc în neagră mizerie seria 1935 băeți și cca 1937 fete.

D. ministru al educației naționale e rugat să examineze acest caz de ilegalitate recunoscând acestor categorii de învățători dreptul de a fi numiți cu titlul provizoriu pe data de 1 Sept. 1938.

● **Importanța economică a grâului; Soiuri de grâu și bazele selecțiunei; Condiții și metode de cultură; Sămânat, lucrări de întreținere și recoltă; Dușmanii grâului, iată câteva capitole importante din lucrarea GRAUL, de E. Grințescu, apărută în Biblioteca agricolă a ziarului „Universul“ nr. 99—100.**

Prețul 20 de lei.

Mementa

Calendar

SAMBATA 5 OCTOMBRIE
Ort.: Muc. Haritina.
Cat.: Placid.
Prot.: Placid.

*

Răsăritul soarelui 6.19; Apusul soarelui 17.48.

Apariția celui dintâi „Dicționar enciclopedic ilustrat al limbii române“ la Cartea Românească (1931).

FAPTE ȘI GANDURI DIN ALTE VREMI
5 OCTOMBRIE

1830. Moare **Constantin Radovici din Goleșți**, sau Dinicu Golescu, cum este mai des cunoscut. Acest mare boier și scriitor muntean s'a născut în satul Goleșți, la 7 Februarie 1777.

In timpul revoluției din 1821 este nevoit să se refugieze la Brașov împreună cu alți boeri munteni. Aci, împreună cu ei întemeiază o Societate secretă cu scopul de a face propagandă culturală, dar societatea nu dură mult.

Tot pe când se afla la Brașov a întreprins o călătorie prin Transilvania, Ungaria, Austria, Italia, Elveția și Bavaria, ca să adune ce va fi spre folosul patriei. Această călătorie a descris-o în lucrarea: **„Insemnare a călătoriei mele făcută în anii 1824, 1825, 1826“** și publicată la Buda în 1826. De altfel, aceasta este cea mai importantă lucrare a sa.

In anul 1826 se întoarce în țară și înființează, în satul Goleșți o școală care funcționează până la moartea sa. Iată cum face anunțarea acestei școli: „Înștiințare pentru școala din Goleșți, ce se află în județul Muscelului, către părinții cei ce vor voi să învețe copiii dumnealor limba românească, nemțească, grecească, latinească și italienească: și mai vârtos să învețe cel dintâiu temei al omului — pentru cru care învățătură să și tipăresc cărțile cele trebuincioase“.

Tot în această înștiințare spune și cine poate veni la această școală, astfel: **„fiecare părinte, de orice treaptă va fi, sau negustoriu, sau boiariu, sau birnic, sau măcar și rob, poate aș trimite copii la această școală, spre învățătură, fără de nici o plată“.**

Impreună cu Eliade Rădulescu întemeiază, în 1827, „Societatea literară“ din care mai târziu avea să iasă Societatea Filarmonică. Tot Dinicu Golescu îi ajută mult lui Eliade Rădulescu să poată obține autorizația de a scoate în anul 1829 „Curierul Românesc“.

Luptând pentru prosperarea culturală a țării, Dinicu Golescu, moare încă destul de tânăr, la vârsta de 53 de ani.

GEORGE DINCA

Radio

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO
— (Ora românească) —

17.55: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. și 25.51 m. în fiecare Sâmbătă.

18.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 19.70 m. și 25.51 m.).

18.45—19: DUNĂREA (325,4 m.) 922 kHz. Bremen II 1339 m. și posturile de unde scurte. DJA 31,38 m. și DTP 25,31 m

19.50: TIRANA (49,30m.) afară de Duminică.

20.15: ZEESEN (31,38m.)

20.30—20.40: DUNĂREA (325,4 m.) 922 kHz., Bremen II.

21.35: BELGRAD (49,18m.)

22.15—22.30: DUNĂREA (325,4 m.); 922 kHz. și postul de unde scurte DJA 31,38.

22.20: Posturile italiene (pe lungimile de undă 16.84 m., 19.70 m., 25.40 m., 31,15 m., 41.55 m., 221 m. și 263 m.).

22.40: *LONDRA* (261 m.).

22.30: DAVENTRY (30.96m.-49.59 m.-41,49 m.)

SAMBATA, 5 OCTOMBRIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

6.45: ORA DIMINEȚII.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI

13: Ora; Cota apelor Dunării și a barei Sulina; Informațiuni artistice.

13.10: Orchestra Victor Predescu: Romanțe și arii naționale; Noapte cu lună pe Alster, vals de Fetras; Du-mă dor, romanță de Petrică Velea; Rosemousse, vals lent de Bosc; Ca să-ți cânt dintr'o chitară, romanță și Strâng la pieptul meu mușcate, cântec de Nello Manzatti; Tristețe de Chopin (solo vioară: V. Petrescu); Mia bella Florentina, tango de Vasilescu și Doi ochi albaștri de Dendrino; Arii naționale.

14: Radio-jurnal (II).

14.20: Cântece românești, voce: D-ra Rodica Bujor (acomp. de taraful Nae Cioacă): Trece lelea: Șapte văi și-o vale adâncă; Păcat c'am îmbătrânit; Lung e drumul Giurgiului și Horă (taraf); Lelița Ioană; Iubitul meu ce stai cu arma'n mână de Vasilescu.

14.45: Radio-jurnal (III).

14.55: Jurnal cultural.

19: Muzică variată ușoară (disc.): Intâlnire la Viena, uvertură de Fischer; Melodie de Künneke (voce: Emil Baebler); Gelozie, tango de Gade; Melodii de Alvarez și Mostazo (voce: Estrellita Castro); Blondă sau brună și Pomona, valsuri de Waldteufel; Parfumul meu de Kirsch și Da Doamnă! de Jary (voce: Rosita Serrano); Un minut împreună de Livingston și Iulius Cesar, melodie de Rogers; Vorbește-mi de dragoste de Sussain și Ghitara mea, tango de Orlandis (voce: Fernande Orlandis); Cântec țigănesc de Gh. Dinicu și Leana mea.

20: Radio-jurnal (IV).

20.15: Muzică din operele germane — Orchestra Radio dirij. de Th. Rogalski; voce: Nicolaie Secăreanu: Uvertură la opera „Rosamunda“ de Schubert; Arie din „Flautul fermecat“ de Mozart (voce: N. Secăreanu); Preludiu din „Hänsel și Gretel“ de Humperdinck; Arie din opera „Meeștrii cântăreți“ de Wagner (voce: Nic. Secăreanu); Uvertură la „Nunta lui Figaro“ de Mozart: Aria lui Daland din „Vasul fantomă“ de Wagner; Uvertură la „Freischütz“ de Weber.

21: Limpeziri de Constantin Noica.

21.15: Continuarea concertului Orchestrei Radio: Valsuri de Brahms; Orientală de Rust; Preludiu de Albeniz; Două dansuri vieneze de Gärtner.

21.40: Orchestra „Luceafărul“: Jocuri populare românești; Picături de rouă, vals de Hristache Popescu.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

22: Radio-jurnal (V); Sport.

22,20: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană.

22.30: Continuarea concertului Orchestrei „Luceafărul“: Valurile Dunării, vals de Ivanovici; Ștefania, gavotă de Czibulka; Seară intimă de Paul Lincke; Intermezzo de Lincke; In zadar, serenadă de Amadei; Dansul păpușilor de Micheli; Idila viermișorilor de Paul Lincke; Serenada sărutului de Micheli.

23.15: Cântece care au făcut ocolul lumii (discuri: Adio vis frumos de De Curtis (voce: Beniamino Gigli); Arie din „Văduva veselă“ de Lehar (voce: Jeanette Mac Donald); Arie din „Țara surâsului“ de Lehar (voce: Franz Völker); Intoarce-te la Sorrento de De Curtis (voce: Clemens Andrijenko).

23.30: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză și engleză.

DUMINICA, 6 OCTOMBRIE
RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

6.45: ORA DIMINEȚII.

RADIO ROMANIA și RADIO BUCURESTI

9.30: ORA RELIGIOASA.

I. — Clopote.

II. — Slujba religioasă transmisă dela Sf. Patriarhie.

11.30: ORA ARMATEI:

I. Semnal.

II. Cuvânt către ostași.

III. Fanfara Reg. de Jandarmi Pedeștri: Marș; Muzică din folklorul românesc.

IV. C. Tănase stă de vorbă cu ostașii.

V. „Două fete“, adaptare muzicală de Ion Vasiescu, după versuri de G. Gregorian, voce: D-ra Lisette Dina dela Opera Română și Ion Dacian dela Teatrul Alhambra.

VI. „Horia“ de Aron Cotruș, recitare de Dem. Psatta.

VII. Fanfara Reg. Jandarmi Pedeștri: Marș.

VIII. Semnal.

13: Ora; Cota apelor Dunării și a barei Sulina; Informațiuni artistice.

13.10: Orchestra Grigoraș Dinicu: Romanțe și arii naționale; Știi tu bade ce ți-am spus de Bredniceanu; Mărită-te mândro cu bine și Sârbă; Mi-ești dragă și Vine lelea pe colnic; Ai să vezi de Manzatti; Arii naționale.

13.45: Fănică Luca (nai): Arii naționale: Bănățeană, Dealul Cernii și Horă; S'aude clopotul la schit și Lele a dracului mai ești.

14: Radio-jurnal (II).

14.20: Doina Suchici (acordeon, acomp. de taraf): Cântece și jocuri românești; Cântece din Oltenia, Muntenia și Banat.

14.45: Radio-jurnal (III).

14.55: Jurnal cultural.

19: Țara Ouașului de Gheorghe Focșa.

19.15: Fanfara Reg. de gardă Mihai Viteazul, cond. de cpt. Giugariu: Amintiri, marș; Valurile Dunării, vals de Ivanovici: Uvertură la „Tannhäuser“ de Wagner; Pe malul Milcovului, fantezie de Luciu Vechi; Hora saxofonului de Gh. Dinicu; In Dobrogea, marș de Bitner.

20: Radio-jurnal (IV).

20.15: Cântece românești, voce: Mihail Arnăutu și D-ra Nella Dimitriu:

Mihail Arnăutu: a) Din noapte de N. Bretan; b) Codrule, de Aurel Eliade.

D-ra Nella Dimitriu: a) Câtă boală e prin țară de Sabin Drăgoi; b) Până nu te cunosteam de Al. Zirra; c) Măi bădiță când te-i duce... de Zirra

Mihail Arnăutu: a) Cântecul lui Moș Gligore din „La seceris“ de Bredniceanu; b) Elegie de Mihăilescu-Toscani (versuri de Nichifor Crainic); c) Toarnă vin peste pelin de Mihăilescu-Toscani).

D-ra Nella Dimitriu: a) Cântecul cărăușilor de Al. Zirra; b) Pastel de Mihail Jora (versuri de Bacovia); c) Buna Vestire de Mihail Jora (versuri de Arghezi).

21: Concert de muzică românească — Orch. de concert Radio, dirij. de d. Alfred Alessandrescu — Corul Asoc. Creștine a Tinerlor: Uvertură la „Fata Răzeșului“ de Caudella; Corul A. C. T.: a) Pui de lei de I. G. Brătianu; b) Se'ntorc vitejii, marș de A. Castaldi; Uvertură la „Ștefan cel Mare“ de I. Mureșianu; Corul A. C. T.: a) Trandafir de pe răzoare de S. Drăgoi; b) Bitoleanca de T. Brediceanu; Uvertură la „Petru Rareș“ de Caudella; Altarul Mănăstirei Putna de Ciprian Porumbescu (Corul A. C. T. și Orch. Radio); Rapsodia română nr. 2 de George Enescu.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI și POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

22: Radio-jurnal (V); Rezultatele sportive.

22,20: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană.

22,35: Arii de operă — D-na Evantia Costinescu (voce) și Orchestra Radio dirij. de Alfred Alessandrescu: Arie din „Freischütz“ de Wagner; Visul Elsei din „Lohengrin“ de Wagner; Arie din „Manon“ de Massenet.

22,55: Muzică variată și ușoară (discuri): Serenadă de Steiner; Bolivia, tango de Heliman; Sscenă orientală de Rust; Melodii de Bovio și de Fiorelli (voce: Gino Ruggiera); Potpuriu din „Ediție specială“ de Dostal; Serenadă de Czernik (voce: Eugen Engels); Slowfox de Chorinsky pian: Peter Kreuder); In Portugalia, paso doble de Wikler.

23,30: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză și engleză.

Intâmplări din Capitală

Indrăzneața spargere din strada Brezoianu

S'au furat bijuterii în valoare de aproximativ 250.000 lei

O îndrăzneață spargere s'a săvârșit Joi, ziua'n'amiaza mare, în plin centru al Capitalei, pe una din străzile cele mai frequentate, și la oră când posturile de pază erau în ființă, iar lumea forfotea pe străzi.

*

Iată despre ce este vorba: In str. Brezoianu nr. 14, colț cu bulevardul Elisabeta, se află un imobil alcătuit din parter și două etaje, la parter fiind mai multe prăvălii, iar la etaje apartamente de locuit.

Intre aceste prăvălii, pe str. Brezoianu, este o prăvălie mare, împărțită în două, printr'un perete de scânduri.

In partea din dreapta, este instalată librăria „Astra“ iar în stânga magazinul de ceasornicărie „Exact“, proprietatea d-lui D. Salter — ambele având ușile de intrare, din stradă, alăturate.

*

Eri, în timpul prânzului, adică între ora 1 jum.—3 după amiază, când atât patronii celor două magazine alăturate cât și personalul de serviciu, închiseseră prăvăliile, ducându-se la masă, — și când pe străzi era un furnicar de lume — un răufăcător s'a introdus cu chei potrivite în librărie. De aci, spărgând foarte ușor, peretele despărțitor, de scânduri, a pătruns în magazinul „Exact“, unde a răvășit în voe, toate sertarele și rafturile.

Hoțul, a adunat tot ce a găsit mai de preț: 43 de verighete de aur; 30 de inele cu diamante, brillante, rubine etc.; pandantive; ceasoarnice bărbătești și de damă; brățări, etc.

Odată adunată toată această marfă prețioasă, de sigur într'o servietă sau într'o valiză, îndrăznețul spărgător a ieșit frumușel și și-a văzut de drum, nesupărat și fără a fi fost observat de cineva.

*

Spargerea a fost descoperită abia la ora 3 după amiază, când patronii și personalul de serviciu al celor două magazine s'au înapoiat dela masă.

Cazul a fost reclamat imediat circumscripției 21 polițienești și serviciului poliției judiciare, cari au început cercetări.

După cum arată păgubașul, obiectele furate reprezintă o valoare de aproximativ, 250.000 lei.

Focul dela fabrica „Zimmer“

Un violent incendiu a isbucnit Joi d. a. la fabrica de vopsele și uleiuri vegetale Zimmer, din str. Spătarul Preda 30.

Focul a luat naștere la o magazie de lemn, acoperită cu carton gudronat, în care erau depozitate nenumărate butoaie, damigene și bidoane cu uleiuri, untdelemn, disolvanți, acid sulfuric, apă tare, untură de pește, etc.

Magazia era așezată dealungul liniei de cale ferată în apropierea unor locuințe ale lucrătorilor.

Clădirea cea mare a fabricei era separată.

Se pare că focul a luat naștere în felul următor: Pe acoperișul magaziei, lucrau mai mulți oameni, cari impregnau cartonul cu catran fierbinte. La un moment dat, căldarea cu catran s'a răsturnat și a căzut de pe acoperiș jos, pe o grămadă de foi de celuloid, cari s'au aprins imediat.

Isbucnirea flacărilor a fost atât de violentă, încât lucrătoarea Floarea Ispas, care era pe acoperiș, a căzut jos și i s'au aprins hainele. Ea a fost prinsă de lucrătorul Gh. Moldoveanu care după ce i-a stins hainele aprinse, a urcat-o într'o mașină, împreună cu doi muncitori cu arsuri mai ușoare și a dus-o la spitalul de urgență.

Imediat ce s'a dat alarma, la fața locului au venit toate posturile de pompieri din Capitală, sub comanda d-lor: col. Lupașcu, maior Selten, cpt. Cutcudache, cpt. Petaleanu, cpt. Albulescu, cpt. Beloiu, etc. De asemenea au mai sosit d-nii: procuror de serviciu; Botișel, chestor de serviciu, comisar Tănăsescu dela circa 19 ș. a.

Focul s'a întins cu repeziciune uimitoare la întregul depozit. Flăcări enorme, învăluite de un fum gros, se ridicau la 20—30 metri înălțime, alimentate încontinuu de explozilile bidoanelor cu lichide inflamabile.

Imediat ce au sosit, pompierii și-au îndreptat toată munca spre a izola clădirea fabricii unde erau motoarele și instalațiile fabricei, de magazia incendiată.

O parte din butoaie și bidoane au putut fi salvate în pripă și depozitate dealungul liniei ferate.

Cu toată munca pompierilor, au fost cuprinse de flacări și locuințele lucrătorilor din imediată apropiere a magaziei. Din ele s'au putut totuși salva o parte din mobile.

Tot în cuprinsul magaziei, se afla și un atelier de dogărie, care și el a fost cuprins de flacări.

Cu curajul și priceperea de care totdeauna au dat dovadă, pompierii au reușit să localizeze focul numai la magazia incendiată, care, datorită materialelor inflamante și explosibile pe cari le conținea, a ars în întregime.

După ce focul a fost stins, a mai rămas la locul sinistrului o echipă de pompieri, spre a preveni o eventuală nouă isbucnire a focului.

Pagubele cauzate fabricei sunt mari.

Cauzele precise ale focului urmează să fie stabilite de anchetatori.

Proprietăreasă bătută de chiriaș

D-na Anica Dorobanțu, proprietara imobilului din str. Badea Cârțan 46, a cerut chiriașului său Vasile Dragoș, plata chiriei, cu care acesta rămăsese în urmă. Lucrul acesta n'a fost pe placul chiriașului, care s'a înfuriat și a luat-o la bătae pe d-na Dorobanțu.

La țipetele victimei, au sărit vecinii și sergentul din post, cari au imobilizat pe năbădăiosul chiriaș.

Având trei răni la ceafă și o puternică hemoragie, d-sa Dorobanțu a fost internată la spitalul Colentina.

Alte două focuri

Alte două focuri au mai isbucnit Joi în Capitală. Primul, la depozitul de benzină „Compero“ din pața Romană. Pe când se instalau niște țevi și aparate pentru marcat benzina, s'a produs o explozi și mai multe bidoane cu ulei au luat foc.

Postul de pompieri „Cometa“ a stins focul, înainte de a lua proporții.

— Al doilea foc a isbucnit la școala de băeți „Tunari“ din str. Tunari 5. Niște aschii de lemn, cari formau o grămadă lângă peretele școalei, s'au aprins și dela ele s'a aprins streașina și acoperișul școalei. Postul de pompieri „Cometa“ a stins focul înainte de a se întinde.

CELE „DOUĂ“ TRANSILVANII

(Urmare din pag. I)

italiană de documentare în problemele internaționale, se afirmă că, în deosebi în districtele centrale ale zonei Transilvaniei atribuită Ungariei prin arbitrajul dela Viena — „Dej și Bistrița“ (Someș și Năsăud), — Românii sunt în majoritate.

Care este adevărul?

Exceptând județele din punga ce o formează teritoriul Transilvaniei din partea de sud-est, locuite în majoritate de Secui și în minoritate de Români, în toate celelalte județe din nordul Transilvaniei, Românii sunt în majoritate reprezentând un procentaj între 65—70 la sută.

In unele ținuturi, elementul maghiar abia este reprezentat prin câteva mii de indivizi. Așa de ex. în ținutul Maramureșului (limitele fostului județ românesc) după recensământul din 1930 s'a socotit 93.207 Români și numai 11.174 Maghiari și Evrei maghiarizați (după recensământul din 1923 au fost însă 100.384 Români și 6200 Maghiari); în ținutul Năsăudului (Bistrița), după recensământul din 1930, au fost 96.959 Români și numai 5772 Maghiari; în ținutul Someșului, după acelaș recensământ, 207.179 Români și numai 37.777 Maghiari.

In asemenea condiții etnografice, teritoriul Transilvaniei, trecut sub stăpânirea Ungariei, are o populație majoritară românească, ce este băstinașă și deci strâns legată de solul ei strămoșesc, pe când toate celelalte elemente minoritare s'au stabilit prin colonizări și infiltrații.

O altă eroare pe care o face revista „Relazioni internaționali“ este aceea privitoare la existența unei puternice minorități etnice maghiare în zona Transilvaniei rămasă României ...,,în special în districtul Aradului și de-alungul văii Mureșului“.

Nicăeri în Transilvania ce ne aparține nu există masse compacte maghiare — Maghiarii fiind risipiți; iar, în special în ținutul Aradului și de-alungul Mureșului pulsează puternic viața românească de peste 2000 de ani. Chiar autorii maghiari, cari au întocmit înainte de 1918, monografiile districtului Arad, au recunoscut caracterul etnic românesc al acestui ținut și toți oamenii politici și etnografici maghiari au constatat că blocul românesc se întinde până în Câmpia Tisei.

R. SEIȘANU

ACELAȘ GÂND

(Urmare din pag. I)

însă că părăsim în voia soartei milioane de suflete românești. Sentimentul național ne impune să vorbim răspicat atunci când e vorba să ne apărăm frații de același sânge.

Națiunile mari nu numai că ne vor înțelege, dar ne-ar dispreți dacă ne-am dezinteresa de viața celor de același neam cu noi. Atitudinea noastră va fi suportul moral ce-l acordăm cărturarilor ce trebue să stea la conducerea românilor rămași în teritoriile răpite, va fi dovada că românismul întreg așteaptă să se repare nedreptatea pe care neprevederea și nepregătirea guvernanților noștri din ultimii ani n'au știut s'o înlăture la vreme.

I. VION

Orarul de iarnă al avioanelor

Orarul de iarnă al traficului aerian se schimba în același timp cu revenirea dela orarul de vară la orarul regulat din Germania. Pentru linia București-(Arad)-Budapesta-Viena-Berlin plecarea din București în direcția Germania rămâne stabilită la ora 8 (timpul local). In schimb timpurile în direcție contrară se modifică astfel ca plecarea din Berlin se face la ora 8 și sosirea la București la ora 16.35. Planul de sbor în ambele direcții este următorul:

Plecare ora 8 București, sosire ora 16.35;

Sos. ora 10.20 (Arad), plecare or 14.30;

Plec. ora 10.40 (Arad), sosire ora 14.20;

Sos. ora 10.40 Budapesta, plecare ora 12.10;

Plec. ora 11.05 Budapesta, sos. ora 11.50;

Sos. ora 12.10 Viena, plecare ora 10.50;

Plec. ora 12.40 Viena, sos. ora 10.20;

Sos. ora 15.000 Berlin, plecare ora 08.00;

Ora locală

MODIFICARI RESERVATE

Linia va fi deservită în timpul dela 7-10 1940 până la 15.12 1940 în mod alternativ de Deutsche Lufthansa și Lares și de la 16.12 1940 până la 22. 2 1941 de Deutsche Lufthansa și de Soc. aeriană ungară Malert. Zilele de zbor ale Lufthansa în direcția Germania au fost fixate pentru Marți, Joi, Sâmbăta și în direcția România Luni, Miercuri și Vineri. Lares, respectiv Malert vor zbura în zilele acestea în direcția contrară. Pe când Lares și Malert aterizează la Arad în zilele lor de zbor, Deutsche Lufthansa zboară direct dela Budapesta și viceversa.

Prețurile de călătorie rămân aceleași ca până acum și la cumpărarea unui bilet dus și întors se acordă reducerea obișnuită la întoarcere. Informații și rețineri de locuri la oficiile locale.

SCHIMBUL DE ARTIȘTI CU GERMANIA

CONCERTUL CORULUI DE COPII „REGENSBURGER DOMSPATZEN“

In cadrul schimbului de artiști cu Germania, Societatea română de radiodifuziune a organizat pentru Duminică 13 Octombrie a. c. orele 11 dim., în sala Ateneului Român, concertul celebrului cor de copii, „Regensburger Domspatzen“.

Acesta este primul concert din seria de concerte populare ce va avea loc Duminică dimineața în sala Ateneului.

Putine sunt în întreaga lume coruri de acest fel, în care vocea fragedă de copii să fie modelată și contopită într'un ansamblu bine închegat, iar înțelegerea muzicală a copilului să fie ridicată până la spiritul marilor polyphoniști ai secolelor trecute.

Programul cuprinde muzică religioasă, madrigale și cântece populare.

Se vor executa compoziții de: Palestrina, Lasso, Donati-Pergolesi (Stabat Mater), Schubert, Brahms și Cornelius.

Pentru inimile caritabile

— In șos. Giurgiului 153, trăește într'o impresionantă sărăcie d-na Capernachi, cu doi nepoței, amândoi bolnavi. Fără vreun sprijin de undeva, roagă pe cei buni s'o sprijine.

— In str. G. D. Palade 4 (la mansardă) își duce cu greu zilele Margareta Seci, împreună cu fetița sa, de 6 ani.

In preajma iernii, fără un lemn, fără un ban, ea roagă inimile miloase s'o ajute.

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

RĂZBOI ȘI ROBIE IN LUMEA FURNICILOR

de RAUL CĂLINESCU
docent universitar

Orice ființă mișcătoare din natură, se apără și, câteodată, e nevoită să și atace. Dar aceste acțiuni sunt deobicei secundare, Căci viața e mult mai bogată în tot felul de fapte.

Numai la puține animale se observă o împărțire a muncii pe grupe de indivizi și o specializare a acestor grupe, mai ales la animalele care trăesc în colonii și societăți. Cunoscut de toată lumea e în deosebi cazul *albinelor*, unde, în afară de femele (regine) și bărbați (trântori) mai există și *lucrătoare*. La *termite* există în plus și *soldați*, specializați pentru apărarea societății.

Dar exemple de animale care să se specializeze în massă numai pentru război (apărare și atac), neglijând toate celelalte preocupări vitale pentru oricare ființă, sunt extrem de rare și aproape unice.

Cazul cel mai interesant este, fără îndoială, acela al *furnicelor-amazoane* (Polyergus rufescens). Aceste furnici trăiesc și în țara noastră. Ele s'au specializat atât de perfect în arta războiului încât altceva nici nu mai pot face, și nici nu fac, ajungând incapabile să execute chiar și cea mai ușoară muncă. Mai extraordinar este că aceste nefericite ființe nici nu mai pot să se hrănească singure. Deaceea sunt nevoite să țină sclave care să le slujească. Sau poate că furnicile amazoane au ajuns în starea aceasta de plâns tocmai din pricina că trăiesc, de când lumea numai servite de sclave.

Viața lor este extrem de interesantă și a făcut subiectul unor serioase preocupări ale câtorva naturaliști dintre cei mai de seamă, ca: *Lespès, Huber, J. Lubbock, A. Forel, C. Vogt* și chiar *Ch. Darwin*.

*

Furnicile-amazoane trăiesc în pajiști și pe sub tufișuri, în mușuroaie. Societățile lor sunt formate din 500 până la 2000 de indivizi. Dar furnicile amazoanelor adăpostesc deobicei un număr mult mai mare de furnici. Plusul este format din 1500—8000 sclavi. Acești sclavi sunt răpiți de mici, din mușuroaiele furnicei negre (*Formica rusca*). Intr'adevăr, furnicile amazoane pornesc expediții de furnizare a sclavilor, contra furnicelor negre, cărora le răpesc larvele și nimfele. In acțiunea aceasta primele desfășură o îndrăsneală și o tenacitate neobișnuită.

Odată expediția terminată, amazoanele se odihnesc în timp ce lucrătoarele care provin din furtișagurile precedente, îngrijesc de copiii lor, hrănindu-i și dându-le și lor de mâncare, căci ele au o aversiune atât de mare pentru muncă încât ar muri de foame dacă n'ar fi hrănite de sclave.

Din pricina acestui fel de viață, întocmirea corpului lor a suferit unele schimbări. Mandibulele și-au pierdut dinții și au devenit niște clește simple care pot fi folosite foarte bine pentru atac — dar nu mai pot servi de loc la treburile gospodăriei și anume, să frământe pământul, să construiască încăperi și cămări de provizii.

Furnicile-amazoane au pierdut deasemenea cea mai mare parte a instinctelor lor: facultatea înnăscută a orice ființă de a-și construi locuința, obiceiul de a-și crește larvele (treabă încredințată exclusiv sclavelor) și simțul aprovizionării zilnice. Mutarea într'o locuință nouă nu se face decât tot cu ajutorul sclavelor. In fine, ceeace e nemaipomenit la nici o altă ființă adultă, furnicile amazoane au pierdut chiar și obișnuința de a se hrăni. *Lubbock* însuși afirmă că nu se cunoaște în natură un al doilea exemplu de animal care să fi pierdut într'atâta instinctul de a se hrăni.

In războaiele pe care le poartă contra furnicilor negre, scopul amazoanelor nu este nici de a ucide (afară de cazul că s'ar opune jafului) și nici de a răpi pe cele dintâi, ci de a pune stăpânire pe nimfele și larvele lor, pentru a face din ele servitori. Adulții răpiți n'ar fi buni de nimic, nu s'ar supune niciodată sclaviei și nu ar consimți nici în ruptul capului să rămână într'o locuință străină. Lor le trebuie tineret ca să-l fasoneze cu ușurință după nevoile lor. Lucrătoarele ieșite din larvele și nimfele furate necunoscând altă locuință decât aceea în care s'au născut, se țun îndată pe treabă, ca să nu piară și ascultând de instinct, încep să construiască și să îngrijească de larvele amazoanelor ca și când ar fi ale lor proprii, fără să observe deosebirea.

Când amazoanele pornesc la război ca să aducă sclavi, ele procedează întotdeauna cu multă ordine. Expedițiile au loc la sfârșitul verii și în timpul toamnei. Armatele lor părăsesc furnicarele pe la ora 4 după amiază, pe vreme senină. După ce s'au adunat toate forțele, se formează o coloană regulată, lungă adesea de 5 m. și lată de 15 cm., ce înaintează cu repeziciune, mergând în rânduri strânse, și pipăind mereu pământul, ca și când ar căuta ceva pe jos. După un timp de mars, fruntea coloanei se schimbă în sensul că slăbește înaintarea și rânduri noui o depășesc, ea rămânând la coadă. După câtva timp coada o ia din nou înainte și așa mai departe. Ceeace caută pe jos cu atâta atenție cercetașii este urma victimelor. Mirosul le servește de călăuză. Parcă ar mirosi pământul ca și câinii de vânătoare. Când au dat de urmele căutate, înaintează cu mare viteziune, târând după ele toată coloana.

După un marș care ține câteodată o oră întreagă, coloana sosește la furnicarul speciei sclave